

Briselē, 6.6.2013
COM(2013) 338 final

2013/0177 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

**ar ko Austrijai un Maltai atļauj Eiropas Savienības interesēs pievienoties Hāgas
1965. gada 15. novembra Konvencijai par tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšanu
civillietās vai komercietās**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma mērķis

Hāgas 1965. gada 15. novembra Konvencijā par tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšanu civillietās vai komercietās (turpmāk „Hāgas Konvencija”) paredzēti kanāli tiesas vai ārpustiesas dokumentu pārsūtīšanai no Konvencijas vienas līgumslēdzēja valsts uz kādu citu līgumslēdzēju valsti izsniegšanai tajā. Hāgas Konvencija vienkāršo tiesas un ārpustiesas dokumentu pārsūtīšanas kārtību. Galvenais pārsūtīšanas kanāls ir nevis konsulārie un diplomātiskie kanāli, bet gan centrālās iestādes starpniecība, kas pati izsniedz dokumentus vai nodod tos izsniegšanai. Konvencijā ir noteiktas arī vairākas alternatīvas pārsūtīšanas metodes (piem., pasta kanāli). Tās mērķis ir izveidot sistēmu, atbilstoši kurai iespēju robežās izsniedzamā dokumenta adresātam par to tiek paziņots pietiekami savlaicīgi, lai atbildētājs varētu sagatavoties aizstāvībai. Turklāt ar Hāgas Konvenciju vienkāršo pierādīšanu, ka dokuments ārvalstī izsniegts, šim nolūkam izmantojot vienota parauga apliecinājumu.

Pēc Savienības iekšējo noteikumu pieņemšanas par dokumentu izsniegšanu, kas ietverti Padomes Regulā (EK) Nr. 1348/2000, kura atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1393/2007 (2007. gada 13. novembris) par tiesas un ārpustiesas civillietu un komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000¹, uz Hāgas Konvenciju attiecas Eiropas Savienības ārējā ekskluzīvā kompetence. Tādējādi dalībvalstis nevar noslēgt Hāgas Konvenciju, ja tām nav dota šāda atļauja.

Hāgas Konvencijai pirms ES tiesību aktu pieņemšanas bija pievienojušās 24 dalībvalstis. Atlikušās dalībvalstis, kurām jāsaņem atļauja pievienoties konvencijai, ir Austrija un Malta².

Tādēļ Komisija ierosina Padomei atļaut Austrijai un Maltai Eiropas Savienības interesēs pievienoties Hāgas Konvencijai. Konvencijā nav klauzulas, kas pieļautu, ka tai pievienojas ES.

1.2. Pievienošanās Hāgas Konvencijai nozīme

Hāgas Konvencija, ar ko ir uzlabota tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšana ārvalstīs, ir īpaši svarīga Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm, jo attiecībās ar trešām valstīm, kas ir Hāgas Konvencijas puses, tās noteikumi atvieglo tiesu iestāžu sadarbību pārrobežu tiesvedībā. Hāgas Konvencija ir ratificēta lielā skaitā valstu, un pašlaik tai ir 67 līgumslēdzēja valstis.

Austrija un Malta ir paudušas ieinteresētību pievienoties Hāgas Konvencijai.

Šo valstu pievienošanās Hāgas Konvencijai saskanētu ar ES politisko apņemšanos gadījumos, kad tas ir ES interesēs, pievienoties Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences instrumentiem; ES šo apņemšanos puda, 2007. gadā kļūstot par Hāgas konferences locekli.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1393/2007 (2007. gada 13. novembris) par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000 (OV L 324, 10.12.2007., 79. lpp.)

² Malta ir jau bez atļaujas deponējusi savu pievienošanās dokumentu, un Komisija ir veikusi vajadzīgos pasākumus. Pēc pievienošanās Malta 2012. gada 1. augustā sniedza šādu deklarāciju: “Malta paziņo, ka tās pievienošanās konvencijai stāsies spēkā tikai pēc tam, kad būs pabeigtas ar pievienošanos saistītās procedūras Eiropas Savienības ietvaros un, jo īpaši, būs pieņemts Padomes lēmums, ar ko Maltai atļauj pievienoties šai konvencijai. Kad tiks pieņemts šis lēmums, Malta deponētājam paziņos dienu, no kuras šī konvencija būs piemērojama Maltai.” (deklarācija ir publicēta Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences tīmekļa vietnē: http://www.hcch.net/index_en.php?act=status.comment&csid=1101&disp=eif).

Turklāt ES ārējās attiecībās ir veicinājusi trešo valstu pievienošanos Hāgas Konvencijai, to atzīstot par efektīvu un uzticamu sistēmu tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšanai. Šādai pieejai atbilstu situācija, ja visas ES dalībvalstis būtu arī Hāgas Konvencijas līgumslēdzējas valstis.

2. AĻSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Attiecīgajā Padomes darba grupā Austrija un Malta apstiprināja savu ieinteresētību pievienoties Hāgas Konvencijai. Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences Pastāvīgais birojs ir informējis par konvencijas līgumslēdzēju pušu, kas ir trešās valstis, ieinteresētību konvenciju piemērot visām ES dalībvalstīm.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

3.1. ES kompetence attiecībā uz Hāgas Konvenciju

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 3. panta 2. punktu un Eiropas Savienības Tiesas judikatūru³ tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšana ir Eiropas Savienības ekskluzīvā ārējā kompetencē, ņemot vērā Eiropas Savienības iekšējo tiesību aktu pieņemšanu ar Regulu (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs. Tāpēc dalībvalstīm vairs nav tiesību noslēgt līgumsaistības ar trešām valstīm, kas skartu šos noteikumus.

Konkrēti, LESD 3. panta 2. punktā ir noteikts, ka Savienības ekskluzīvā kompetencē ir noslēgt starptautisku līgumu, ciktāl tā slēgšana ietekmē Savienības kopīgos noteikumus vai maina to darbības jomu. Atbilstoši judikatūrai attiecībā uz šo normu nolīgums ir ES ekskluzīvā kompetencē, ja var pierādīt, ka uz nolīguma priekšmetu attiecas kopīgu iekšēju noteikumu darbības joma vai tas ietilpst jomā, kurai lielā mērā piemērojami šādi noteikumi, vai ja ir pieņemti noteikumi jomās, kas neietilpst kopējās politikās un jo īpaši jomās, kurās pastāv saskaņojoši pasākumi, neatkarīgi no tā, vai starp šiem kopīgajiem noteikumiem un nolīgumu pastāv pretrunas.

Regula (EK) Nr. 1393/2007 attiecas uz civillietām un komerclietām, ja tiesas vai ārpustiesas dokumenti ir jāpārsūta no vienas dalībvalsts uz citu izsniegšanai šajā valstī. Dalībvalstu izraudzītās iestādes ir atbildīgas par dokumentu pārsūtīšanu un saņemšanu. Ar regulu tiek izveidota sistēma, kas atspoguļo Hāgas Konvencijā noteikto sistēmu, tāpēc Hāgas Konvencijas priekšmets nepārprotami ietilpst ES iekšējo tiesību aktu darbības jomā. Līdz ar to Eiropas Savienībai ir ekskluzīva kompetence attiecībā uz Hāgas Konvenciju.

Turklāt Savienība jau ir īstenojusi savu ārējo kompetenci jautājumos par dokumentu izsniegšanu, noslēdzot starptautisku nolīgumu ar Dāniju par dokumentu izsniegšanu⁴.

3.2. Dalībvalstu pilnvarojums

Tā kā Hāgas Konvencijā nav klauzulas par reģionālu ekonomisku organizāciju, Eiropas Savienība nevar kļūt par šīs konvencijas līgumslēdzēju pusi. Tāpēc Savienībai savas pilnvaras jāīsteno ar tās dalībvalstu starpniecību un tādējādi jāatļauj attiecīgajām dalībvalstīm Savienības interesēs pievienoties Hāgas Konvencijai. Pastāv vairāki precedenti civiltiesību

³ Tiesas 2006. gada 7. februāra atzinums 1/03 par Kopienas kompetenci noslēgt jauno Lugāno konvenciju par jurisdikciju un nolēmumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās, Tiesas judikatūras krājums, 2006, I-01145. lpp.

⁴ Nolīgums starp Eiropas Kopienu un Dānijas Karalisti par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās, OV L 299, 16.11.2005., 62. lpp.

jomā, un jaunāko piemēru apliecina Padomes Lēmums 2008/431/EK, ar ko pilnvaro dažas dalībvalstis Eiropas Kopienas interesēs ratificēt 1996. gada Hāgas Konvenciju par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem vai tai pievienoties, kā arī pilnvaro dažas dalībvalstis nākt klajā ar deklarāciju par Kopienas tiesību aktu attiecīgu iekšēju noteikumu piemērošanu⁵.

Hāgas Konvencijā ir paredzēta iespēja līgumslēdzējām valstīm sniegt deklarācijas attiecībā uz vairākiem konvencijas noteikumiem, piemēram, 8. panta 2. punktu, 10. pantu, 15. panta 2. punktu un 16. panta 3. punktu. ES dalībvalstis, kas ir Hāgas Konvencijas līgumslēdzējas valstis, ir sniegušas dažādas deklarācijas. Situācija nav vienāda, piemēram, vairākas dalībvalstis sniedza deklarācijas par 8. panta 2. punktu, diplomātiskajām un konsulārajām amatpersonām paredzot tiesības dokumentus izsniegt tikai savas piederības valstu pilsoņiem, bet citas dalībvalstis iebilda tikai pret 10. pantā paredzētajām pārsūtīšanas metodēm. Saskaņā ar 16. panta 3. punktu sniegtās deklarācijas, kas attiecas uz pieteikumu atbrīvot no sprieduma pārsūdzēšanas termiņa noilguma, atšķiras, piemēram, pēc pieteikuma iesniegšanai noteiktā termiņa. Ņemot vērā iepriekš minēto, nav pamatoti attiecīgajām dalībvalstīm pieprasīt sniegt vienota parauga deklarācijas. Visbeidzot, attiecīgajām dalībvalstīm, pievienojoties Hāgas Konvencijai, vajadzētu sniegt visas atbilstīgās deklarācijas, kas atļautas saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem un ko tās uzskata par vajadzīgām. Šādu deklarāciju teksts gan būtu jāpievieno Padomes Lēmumam.

⁵ OV L 151, 11.6.2008., 36. lpp.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko Austrijai un Maltai atļauj Eiropas Savienības interesēs pievienoties Hāgas 1965. gada 15. novembra Konvencijai par tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšanu civillietās vai komerclietās

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 81. panta 2. punktu un 218. panta 6. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta piekrišanu⁶,

tā kā:

- (1) Ar Hāgas 1965. gada 15. novembra Konvenciju par tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšanu civillietās vai komerclietās (turpmāk „Hāgas Konvencija”) vienkāršo metodes tiesas un ārpustiesas dokumentu pārsūtīšanai starp līgumslēdzējām valstīm. Tādējādi tiek atvieglota tiesu iestāžu sadarbība pārrobežu tiesvedībā civillietās un komerclietās. Hāgas Konvenciju pasaulē ratificējis liels skaits valstu. Veicināt trešo valstu pievienošanos Hāgas Konvencijai ir daļa no ES ārpolitikas civiltiesību jomā.
- (2) Eiropas Savienībai attiecībā uz Hāgas Konvenciju ir ekskluzīva ārējā kompetence, ciktāl tās noteikumi skar noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulā (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000⁷.
- (3) Hāgas Konvencija nav atvērta reģionālu organizāciju dalībai. Tāpēc Eiropas Savienība nav tiesīga pievienoties Hāgas Konvencijai.
- (4) Ņemot vērā to, ka Hāgas Konvencija ir svarīga Eiropas Savienības interesēm, Padomei būtu jāatļauj tām dalībvalstīm, kuras pirms Savienības regulējuma pieņemšanas nebija noslēgušas Hāgas Konvenciju, pievienoties šai konvencijai Eiropas Savienības interesēs, ievērojot šajā lēmumā paredzētos nosacījumus. Dalībvalstis, kurām adresēts šis lēmums, ir Austrija un Malta.
- (5) Hāgas Konvencijā ir paredzēta iespēja līgumslēdzējām valstīm sniegt deklarācijas attiecībā uz vairākiem tās noteikumiem. Attiecīgi Austrijai un Maltai, pievienojoties Hāgas Konvencijai, būtu jāsniedz visas atbilstīgās deklarācijas, kas atļautas saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem un ko tās uzskata par vajadzīgām. Šādu deklarāciju teksts būtu jāpievieno šim lēmumam.
- (6) Apvienotajai Karalistei un Īrijai ir saistoša Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu

⁶ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁷ OV L 324, 10.12.2007., 79. lpp.

izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000⁸, un tāpēc tās piedalās šā lēmuma pieņemšanā.

- (7) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un Dānijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Neskarot Eiropas Savienības pilnvaras, Austrija un Malta Eiropas Savienības interesēs pievienojas Hāgas 1965. gada 15. novembra Konvencijai par tiesas un ārpus tiesas dokumentu izsniegšanu civillietās vai komercietās.
2. Hāgas Konvencijas teksts ir pievienots šā lēmuma I pielikumā.

2. pants

1. Pievienojoties Hāgas Konvencijai, Austrija un Malta iesniedz atbilstīgās deklarācijas, kas atļautas saskaņā ar Hāgas Konvencijas noteikumiem.
2. Deklarāciju teksts ir pievienots šā lēmuma II pielikumā.

3. pants

1. Attiecīgās dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai savus dokumentus par pievienošanos Hāgas Konvencijai deponētu saprātīgā laikposmā un, ja iespējams, līdz 2014. gada 31. decembrim.
2. Attiecīgās dalībvalstis līdz 2014. gada 1. jūlijam informē Padomi un Komisiju par to pievienošanās procedūru pabeigšanas paredzamo datumu.

4. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

5. pants

Pievienojoties Hāgas Konvencijai, Austrija un Malta rakstveidā informē Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences Pastāvīgo biroju par to, ka pievienošanās ir notikusi saskaņā ar šo lēmumu.

⁸ OV L 324, 10.12.2007., 79. lpp.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Austrijai un Maltai saskaņā ar Līgumiem.
Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS

KONVENCIJA PAR TIESAS UN ĀRPUSTIESAS DOKUMENTU IZSNIEGŠANU CIVILLIETĀS VAI KOMERCLIETĀS

(Noslēgta 1965. gada 15. novembrī)

Šīs konvencijas parakstītājas valstis,

Vēloties radīt atbilstošus līdzekļus, lai nodrošinātu, ka, izsniedzot tiesas un ārpustiesas dokumentus ārvalstīs, adresātam par to tiktu paziņots pienācīgā laikā,

Vēloties uzlabot savstarpējo tiesiskās palīdzības sadarbību, šajā nolūkā, lai vienkāršotu un paātrinātu sadarbību,

Lai to izpildītu, ir nolēmušas noslēgt konvenciju, un ir vienojušās par sekojošiem noteikumiem:

1. pants

Šo konvenciju piemēro civillietās vai komerclietās gadījumos, kad tiesas un ārpustiesas dokumenti ir jāpārsūta izsniegšanai ārvalstī.

Šo konvenciju nepiemēro, ja nav zināma personas adrese, kurai šie dokumenti ir jāizsniedz.

I NODAĻA — TIESAS DOKUMENTI

2. pants

Katra līgumslēdzēja valsts nozīmē centrālo iestādi, kas apņemas saņemt tiesiskās palīdzības lūgumus par dokumentu izsniegšanu no citas līgumslēdzējas valsts un rīkoties atbilstoši 3.-6. panta noteikumiem.

Katra valsts organizē centrālo iestādi atbilstoši savas valsts nacionālo tiesību normām.

3. pants

Atbilstoši dokumentu izcelsmes valsts nacionālo tiesību normām kompetentā iestāde vai kompetentā tiesas varas amatpersona iesniedz lūgumu saņēmējas valsts centrālajai iestādei saskaņā ar konvencijai pievienotās veidlapas paraugu, bez jebkādam legalizācijas vai citām līdzīgām formalitātēm.

Izniedzamo dokumentu vai tā kopiju pievieno tiesiskās palīdzības lūgumam. lūgumu, gan izsniedzamo dokumentu iesniedz divos eksemplāros.

4. pants

Ja centrālā iestāde uzskata, ka lūgums neatbilst šīs konvencijas noteikumiem, tā nekavējoties informē lūguma iesniedzēju, norādot iebildumus attiecībā uz šo lūgumu.

5. pants

Lūguma saņēmējas valsts centrālā iestāde pati izsniedz dokumentus vai nodod tos izsniegšanai attiecīgajai iestādei, vai nu:

a) saskaņā ar šīs valsts nacionālo tiesību normām, kas nosaka dokumentu izsniegšanas kārtību nacionālajos tiesvedības procesos personām, kas atrodas tās teritorijā; vai

b) īpašā lūguma iesniedzēja lūgtā veidā, izņemot gadījumus, kad šāds dokumenta izsniegšanas veids ir pretrunā ar lūguma saņēmējas iestādes nacionālo tiesību normām.

Izņemot šī panta pirmās daļas b) punktu, dokumentu vienmēr var izsniegt adresātam, ja tas to pieņem labprātīgi.

Ja dokumentu izsniedz saskaņā ar šī panta pirmo daļu, centrālā iestāde var lūgt, lai dokuments būtu sagatavots vai tulkots oficiālajā vai kādā no lūguma saņēmējas valsts oficiālajām valodām.

Tā tiesiskās palīdzības lūguma daļa, kas ietver izsniedzamo dokumentu pārskatu saskaņā ar konvencijai pievienoto veidlapu, jāizsniedz kopā ar izsniedzamajiem dokumentiem.

6. pants

Lūguma saņēmējas valsts centrālā iestāde vai jebkura cita šim nolūkam nozīmēta iestāde aizpilda apliecinājumu, izmantojot konvencijai pievienotās veidlapas paraugu.

Apliecinājumā ir jānorāda, ka dokuments ir izsniegts, kā arī jānorāda dokumenta izsniegšanas veids, vieta, datums un persona, kurai dokuments ir izsniegts. Ja dokuments nav izsniegts, apliecinājumā norāda neizsniegšanas iemeslus.

Ja apliecinājumu nav izdevusi centrālā vai tiesu varas iestāde, tad lūguma iesniedzējs var prasīt, lai to apstiprina viena no šīm iestādēm.

Apliecinājumu nosūta tieši lūguma iesniedzējam.

7. pants

Konvencijai pievienotās veidlapas standartnoteikumus visos gadījumos izmanto franču vai angļu valodā. Papildus tos var izmantot arī oficiālajā vai vienā no oficiālajām dokumentu izcelsmes valsts valodām.

Veidlapas attiecīgajās aizpildāmajās vietās aizpilda lūguma saņēmēja valsts oficiālajā valodā, franču vai angļu valodā.

8. pants

Jebkura līgumslēdzēja valsts var brīvi izsniegt tiesas dokumentus personām ārvalstīs bez jebkādiem piespiedu līdzekļiem tieši ar tās diplomātisko vai konsulāro amatpersonu starpniecību.

Jebkura valsts var paziņot, ka tā iebilst pret šādu dokumentu izsniegšanu savas valsts teritorijā, ja vien dokuments nav izsniedzams dokumentu izcelsmes valsts pilsonim.

9. pants

Turklāt jebkura līgumslēdzēja valsts var brīvi izmantot konsulāros kanālus, lai pārsūtītu izsniedzamos dokumentus citas līgumslēdzējas valsts iestādēm, kuras šī pēdējā valsts ir nozīmējusi šim nolūkam.

Katra līgumslēdzēja valsts, ja īpaši apstākļi to prasa, var izmantot diplomātiskos kanālus šādam pašam nolūkam.

10. pants

Ja lūguma saņēmēja valsts neiebilst, šī konvencija neietekmē:

- a) tiesības nosūtīt tiesas dokumentus pa pastu tieši personām ārvalstīs;
- b) tiesu varas ierēdņu, amatpersonu vai citu kompetentu dokumentu izcelsmes valsts personu tiesības veikt tiesas dokumentu izsniegšanu tieši ar lūguma saņēmēja valsts tiesu varas ierēdņu, amatpersonu vai citu kompetentu personu starpniecību;
- c) jebkuras tiesvedībā ieinteresētās personas tiesības veikt tiesas dokumentu izsniegšanu tieši, izmantojot dokumenta izsniegšanas valsts tiesu varas ierēdņu, amatpersonu vai citu kompetentu personu starpniecību.

11. pants

Šī konvencija nekādi neierobežo divu vai vairāku līgumslēdzēju valstu tiesības vienoties par citu pārsūtīšanas veidu izmantošanu tiesas dokumentu izsniegšanas nolūkā, nekā paredzēts iepriekšējos pantos, jo īpaši, par tiešu sazināšanos starp šo valstu attiecīgajām iestādēm.

12. pants

Par citas līgumslēdzējas valsts tiesas dokumentu izsniegšanu nav jāmaksā vai jāatlīdzina nodokļi vai izmaksas par pakalpojumiem, ko sniedz lūguma saņēmēja valsts.

Iesniedzējs maksā vai atlīdzina izmaksas par:

- a) tiesu varas amatpersonu vai saskaņā ar lūguma saņēmēja valsts nacionālo tiesību normām kompetentu personu nodarbināšanu;
- b) īpaša izsniegšanas veida izmantošanu.

13. pants

Ja tiesiskās palīdzības lūgums atbilst šīs konvencijas prasībām, lūguma saņēmēja valsts var atteikt izpildīt šo lūgumu tikai tad, ja tā uzskata, ka lūguma izpilde varētu apdraudēt tās suverenitāti vai drošību.

Tiesiskās palīdzības lūguma izpildi nevar atteikt, pamatojoties tikai uz to, ka valsts nacionālo tiesību normas paredz izņēmuma piekritību attiecībā uz prasības priekšmetu vai ka šīs valsts

nacionālo tiesību normas neparedz tiesības veikt jebkādas darbības jautājumā, par kuru celta prasība.

Atteikuma gadījumā centrālā iestāde nekavējoties informē lūguma iesniedzēju par atteikuma iemesliem.

14. pants

Jebkuras grūtības, kas var rasties saistībā ar tiesas dokumentu pārsūtīšanu izsniegšanai, tiek novērstas diplomātiskā ceļā.

15. pants

Ja tiesas pavēste vai līdzvērtīgs dokuments bija jāpārsūta ārvalstij izsniegšanas nolūkā saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem un atbildētājs nav ieradies, spriedumu netaisa, pirms nekonstatē, ka:

a) dokuments tika izsniegts saskaņā ar šīs valsts nacionālo tiesību normām, kas nosaka dokumentu izsniegšanas kārtību nacionālajos tiesvedības procesos attiecībā uz personām, kas atrodas tās teritorijā, vai

b) dokuments tika faktiski nodots atbildētājam vai izsniegts viņa dzīvesvietā citā šajā konvencijā noteiktā veidā;

un ka jebkurā no šiem gadījumiem izsniegšana vai nodošana tika veikta pietiekami savlaicīgi, lai atbildētājs varētu sagatavoties aizstāvībai.

Katrai līgumslēdzējai valstij ir tiesības paziņot, ka tiesnesis, neskatoties uz šī panta pirmās daļas noteikumiem, var taisīt spriedumu pat tad, ja nav saņemts apliecinājums par izsniegšanu vai nodošanu, ja tiek ievēroti šādi nosacījumi:

a) dokuments tika pārsūtīts ar kādu no šajā konvencijā noteiktajiem veidiem;

b) no dokumenta pārsūtīšanas dienas ir pagājuši ne mazāk kā seši mēneši, ja tiesnesis konkrētajā lietā uzskata par atbilstošu laika posmu;

c) nav saņemts apliecinājums, lai gan ir darīts viss iespējamais, lai to iegūtu no lūguma saņēmējas valsts kompetentajām iestādēm.

Neskatoties uz iepriekšējo daļu noteikumiem, tiesnesis steidzamos gadījumos var noteikt pagaidu vai nodrošināšanas pasākumus.

16. pants

Ja tiesas pavēste vai līdzvērtīgs dokuments bija jāpārsūta uz ārvalstīm izsniegšanas nolūkā saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem un ir taisīts spriedums bez atbildētāja klātbūtnes, tiesnesim ir tiesības atbrīvot atbildētāju no sprieduma pārsūdzēšanas termiņa noilguma, ja izpildīti šādi nosacījumi:

a) atbildētājs no viņa neatkarīgu apstākļu dēļ nav varējis savlaicīgi iepazīties ar dokumentu, lai sagatavotos aizstāvībai vai uzzināt par spriedumu pietiekami laicīgi, lai to pārsūdzētu; un

b) atbildētājs ir iesniedzis *prima facie* iebildumus attiecībā uz lietu pēc būtības.

Pieteikums atbrīvot no sprieduma pārsūdzēšanas termiņa noilguma iesniedzams saprātīgā laika posmā pēc tam, kad atbildētājs ir uzzinājis par spriedumu.

Katra līgumslēdzēja valsts var paziņot, ka šāds pieteikums netiks pieņemts, ja tas tiks iesniegts pēc paziņojumā noteiktā termiņa beigām, bet jebkurā gadījumā šis termiņš nevar būt īsāks par vienu gadu pēc spriedumu pieņemšanas dienas.

Šis pants neattiecas uz spriedumiem par personu statusu vai rīcībspēju.

II NODAĻA — ĀRPUSTIESAS DOKUMENTI

17. pants

Līgumslēdzēju valstu iestāžu vai tiesu ierēdņu sagatavotus ārpus tiesas dokumentus var pārsūtīt izsniegšanas nolūkā citā līgumslēdzējā valstī saskaņā ar šajā konvencijā paredzētajiem veidiem un noteikumiem.

III NODAĻA — VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

18. pants

Katra līgumslēdzēja valsts var nozīmēt citas iestādes papildu centrālajai iestādei, nosakot šīs iestādes kompetences apjomu.

Visos gadījumos lūguma iesniedzējam tomēr ir tiesības lūgumu adresēt tieši centrālajai iestādei.

Federālas valstis ir tiesīgas nozīmēt vairāk nekā vienu centrālo iestādi.

19. pants

Ja līgumslēdzējas valsts nacionālo tiesību normas paredz atšķirīgus noteikumus no iepriekšējos pantos noteiktajiem dokumentu pārsūtīšanas veidiem attiecībā uz ārvalstu dokumentu izsniegšanu tās teritorijā, šī konvencija neietekmē to noteikumus.

20. pants

Šī konvencija nekādi neierobežo vienošanās starp jebkurām divām vai vairākām līgumslēdzējām valstīm, ja šāda vienošanās paredz atkāpes no:

- a) nepieciešamības pēc pārsūtīto dokumentu kopijām saskaņā ar 3. panta otrajā daļā noteikto;
- b) 5. panta trešās daļas un 7. panta noteikumiem par valodas prasībām;
- c) 5. panta ceturtās daļas noteikumiem;
- d) 12. panta otrās daļas noteikumiem;

21. pants

Katra līgumslēdzēja valsts ratifikācijas vai pievienošanās instrumenta deponēšanas laikā vai vēlākā laikā informē Nīderlandes Ārlietu ministriju par:

- a) iestāžu nozīmēšanu saskaņā ar 2. un 18. panta noteikumiem;
- b) kompetentās iestādes nozīmēšanu izdot apliecinājumus saskaņā ar 6. pantu;
- c) kompetentās iestādes nozīmēšanu saņemt pa konsulārajiem kanāliem pārsūtītos dokumentus saskaņā ar 9. pantu.

Ja nepieciešams, katra līgumslēdzēja valsts informē ministriju par:

- a) iebildumiem pret dokumentu pārsūtīšanas veidu izmantošanu saskaņā ar 8. un 10. pantu;
- b) paziņojumiem saskaņā ar 15. panta otro daļu un 16. panta trešo daļu;
- c) par visām izmaiņām iepriekš minēto iestāžu nozīmēšanā, izteiktajiem iebildumiem un paziņojumiem.

22. pants

Ja šīs konvencijas līgumslēdzējas valstis ir arī līgumslēdzējas valstis vienai vai abām Konvencijām par civilprocesu, kas parakstītas Hāgā 1905. gada 17. jūlijā un 1954. gada 1. martā, tad šī konvencija aizstāj iepriekšējo konvenciju 1.-7. pantu.

23. pants

Šī konvencija neietekmē Konvencijas par civilprocesu, kas parakstīta Hāgā 1905. gada 17. jūlijā, 23. panta piemērošanu un Hāgas 1954. gada 1. marta konvencijas par civilprocesu 24. panta piemērošanu.

Šos pantus piemēro tikai tad, ja lieto sazināšanās metodes, kas ir identiskas šajās konvencijās noteiktajām.

24. pants

Papildu vienošanās starp līgumslēdzējām pusēm 1905. gada un 1954. gada konvencijām ir uzskatāmas par piemērojamām arī attiecībā uz šo konvenciju, izņemot gadījumus, kad līgumslēdzējas puses ir vienojušās citādi.

25. pants

Neskarot 22. un 24. panta noteikumus, šī konvencija neietekmē citu konvenciju noteikumus par jautājumiem, ko regulē šī konvencija, kuras puses līgumslēdzējas valstis ir vai par kuras līgumslēdzējām pusēm līgumslēdzējas valstis kļūs.

26. pants

Šī konvencija ir atvērta parakstīšanai valstīm, kas ir pārstāvētas Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences 10. sesijā.

Tā ir jāratificē un ratifikācijas instrumenti ir jādeponē Nīderlandes Ārlietu ministrijai.

27. pants

Šī konvencija stājas spēkā sešdesmitajā dienā pēc tam, kad trešais ratifikācijas instruments saskaņā ar 26. panta otro daļu ir deponēts Nīderlandes Ārlietu ministrijai.

Konvencija stājas spēkā attiecībā uz katru valsti, kas to ratificē vēlākā laikā, sešdesmitajā dienā pēc tās ratifikācijas instrumenta deponēšanas.

28. pants

Jebkura valsts, kas nav pārstāvēta Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences 10. sesijā, var pievienoties šai konvencijai pēc tam, kad tā ir stājusies spēkā saskaņā ar 27. panta pirmo daļu. Pievienošanās instruments ir deponējams Nīderlandes Ārlietu ministrijai.

Konvencija stājas spēkā šajā valstī, ja neviena valsts, kura ir ratificējusi konvenciju pirms šīs pievienošanās deponēšanas, sešu mēnešu laikā kopš pievienošanās paziņošanas Nīderlandes Ārlietu ministrijai nav paziņojusi par iebildumiem pret šādu pievienošanos minētajai ministrijai.

Ja šādi iebildumi nav izteikti, konvencija valstī, kas pievienojusies, stājas spēkā pirmajā dienā pēc pēdējā iepriekšējā daļā minētā termiņa beigām.

29. pants

Jebkura valsts parakstīšanas, ratifikācijas vai pievienošanās laikā var paziņot, ka šo konvenciju piemēro visās teritorijās, par kurām šī valsts ir atbildīga starptautiskajās attiecībās, vai arī vienā vai vairākās no šīm teritorijām. Šāds paziņojums stājas spēkā dienā, kad šī konvencija stājas spēkā attiecīgajā valstī.

Jebkurā laikā par šādiem papildinājumiem ir jāpaziņo Nīderlandes Ārlietu ministrijai.

Konvencija stājas spēkā attiecībā uz paziņojumā minētajām teritorijām sešdesmitajā dienā pēc iepriekšējā daļā minētā paziņojuma.

30. pants

Šī konvencija ir spēkā piecus gadus no datuma, kad tā stājusies spēkā saskaņā ar 27.panta pirmo daļu pat attiecībā uz valstīm, kas to ir ratificējušas vai pievienojušās vēlākā laikā.

Ja šī konvencija nav denonsēta, tā ir uzskatāma par pagarinātu vēl uz pieciem gadiem.

Par jebkuru denonsēšanu ir jāpaziņo Nīderlandes Ārlietu ministrijai vismaz sešus mēnešus pirms piecu gadu perioda beigām.

Tā var tikt ierobežota attiecībā uz noteiktām teritorijām, kurās konvencija ir spēkā.

Denonsēšana ir spēkā attiecībā tikai uz to valsti, kura par to ir paziņojusi. Šī konvencija paliek spēkā visu pārējo līgumslēdzēju valstu starpā.

31. pants

Nīderlandes Ārlietu ministrija paziņo 26.pantā minētajām valstīm un valstīm, kas ir pievienojušās saskaņā ar 28. pantu, par:

- a) parakstīšanu un ratifikāciju saskaņā ar 26. pantu;
- b) saskaņā ar 27. panta pirmo daļu šīs konvencijas spēkā stāšanās datumu;
- c) pievienošanos saskaņā ar 28. pantu un datumu, kad tā stājas spēkā;
- d) piemērošanas paplašināšanu, kas norādīta 29. pantā un datumu, kad tā stājas spēkā;
- e) nozīmēšanām, iebildumiem un paziņojumiem saskaņā ar 21. pantu;
- f) denonsēšanu saskaņā ar 30. panta trešo daļu.

To apliecinot, būdami pienācīgi pilnvaroti, ir parakstījuši šo konvenciju.

Parakstīta Hāgā 1965. gada 15. novembrī angļu un franču valodā, abi teksti ir vienlīdz autentiski, vienā kopijā, ko deponē Nīderlandes valdības arhīvos un kuras apliecinātu kopiju izsūta, izmantojot diplomātiskos kanālus, katrai valstij, kas ir pārstāvēta Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences 10. sesijā.

II PIELIKUMS

Dalībvalstu sniedzamās deklarācijas

Austrija sniedz šādas deklarācijas:

(...)

un

Malta sniedz šādas deklarācijas:

Saskaņā ar konvencijas 8. pantu Maltas valdība paziņo, ka tā iebilst pret dokumentu izsniegšanu Maltas teritorijā, ko saskaņā ar minētā 8. panta pirmo daļu tieši veic citu līgumslēdzēju valstu diplomātiskās vai konsulārās amatpersonas, ja vien dokuments nav izsniedzams tās līgumslēdzējas valsts pilsonim, kura veic šādu izsniegšanu.

Saskaņā ar konvencijas 10. pantu Maltas valdība paziņo, ka tā iebilst pret to, ka jebkura no pārējām līgumslēdzējām valstīm tās teritorijā izmanto minētajā 10. pantā norādītos dokumentu pārsūtīšanas un izsniegšanas veidus.